

איך חוקרים רצח בדם קר באנטארקטיקה

ביבשת תועדו כבר מקרי מוות, תקיפה בנשק קטלני והתפרעויות בשל שתייה מופרזת. המדינות המחזיקות בה בסיסים מתקשות להתמודד עם האירועים הפליליים, היות והריבונות אינה ברורה

30.09.2016 06:00
בריאנט רוסו, ניו יורק טיימס

כיצד מטפלים בתיקים פליליים במקום שבו הריבונות איננה ברורה ואין בתי משפט קבועים, בית סוהר או משטרה? **אנטארקטיקה** היא יבשת רחבת ידיים. גודלה כמעט כפול מזה של **אוסטרליה**, אך אין בה תושבים קבועים פרט לכמה אלפי מדענים וצוותי עזר מעשרות מדינות, שנשלחים אליה זמנית כדי לערוך בה ניסויים. אבל, בכל מקום שבו יש בני אדם יש מעשי אלימות ועבירות שונות, וביבשת כבר תועדו מוות, תקיפה בנשק קטלני והתפרעויות רבות בשל שתייה מופרזת.

בהתאם לאמנת אנטארקטיקה, שעליה חתומות 53 מדינות, עובדים המואשמים בפשעים חמורים באחד מבסיסי המחקר, נתונים לסמכות השיפוטית של ארצם.

כך, למשל, ב-1966 תקף טבח אמריקאי עובד אחר בפטיש, בתחנת מקמרדו, הבסיס הגדול ביותר באנטארקטיקה שבו כאלף עובדים. בשל מוצאו של הטבח, נשלחו ליבשת סוכנים של האף-בי-איי לחקור ולעצור אותו. עד הגעתם, הוא הוחזק באחת הבקתות.

מזג האוויר הקיצוני גורם לכך שהנסיעה לאנטארקטיקה עלולה להיות בלתי אפשרית במשך ימים ואפילו שבועות. לכן, ליתר ביטחון, למנהל תחנת מקמרדו יש גם סמכויות של סגן מיוחד למרשל פדרלי. הוא עובר אימונים מיוחדים בהגנה על ראיות וקיבל את הסמכות לעצור אמריקאים על עבירות ופשעים שבוצעו נגד אמריקאים אחרים. למדינות אחרות יש הסדרים דומים עם מנהלי תחנות בבסיסים שלהן.

מעשי שוד נדירים באנטארטיקה, כי אנשים אינם יכולים להביא חפצים רבים ליבשת, ואין בה כמעט אפשרויות לבזבז כספים. אבל רבים בה נוהגים לשתות אלכוהול, וזה מוביל לפעמים לקטטות או לתקריות של התערטלות בפומבי.

עבירות פחותות יותר מטופלות פשוט בפיטורי העבריינים ובשליחתם הביתה. הבעיה מסתבכת כשמבוצעים פשעים שמעורבים בהם אזרחים מכמה מדינות.

הארץ

"ברגע שמקרה מעורר את בעיות הריבונות באנטארקטיקה, האדם כאילו נמצא באולם מלא מראות", אומר אלן המינגס, מומחה למשפט קוטבי שפיקד בעבר על בסיס בריטי באנטארקטיקה.

שבע מדינות — ארגנטינה, אוסטרליה, בריטניה, צ'ילה, צרפת, ניו זילנד ונורווגיה — טוענות לריבונות על חלקים שונים ביבשת המפורזת. שאר מדינות העולם טוענות שלאף מדינה אין ריבונות על חלק כלשהו ממנה.

שלושה בסיסים המנוהלים על ידי ארה"ב, כולל מקמרדו, שוכנים בשטח שתובעת **ניו זילנד**. כשהאזרח האוסטרלי רודני מרקס מת בשנת 2000 באחד הבסיסים האלה, גופתו הוטסה לניו זילנד לנתיחה שלאחר המוות, ובה נקבע כי הוא מת מהרעלת מתנול. המשטרה הניו זילנדית חקרה את אירוע המוות, אך לא הגיעה למסקנה חד־משמעית אם הוא נגרם כתוצאה מתאונה, התאבדות או אולי היה מקרה הרצח היחיד המתועד בתולדות היבשת.

צילום: Natacha Pisarenko / AP

כומר רוסי אורתודוקסי באי המלך נ'ורו' באנטארקטיקה, בשנה שעברה

המדי

צילום: Natacha Pisarenko / AP

אנסארקטיקה